

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Yapı İşleri Genel Müdürlüğü

Sayı : 57267040
Konu : Genelge (İlave İş Artışı)

02.08.2013

GENELGE
(2013/ 29)

..... VALİLİĞİNE
(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü)

- İlgi:** a. 20.11.2003 tarih ve 7791 sayılı talimat yazımız.
b. 15.08.2005 tarih ve 4021 sayılı Genelgemiz.
c. 29.11.2012 tarih ve 2012/22 sayılı Genelgemiz.

4734 Sayılı Kamu İhale Kanununa göre ihalesi yapılan ve 4735 Sayılı Kamu İhaleleri Sözleşme Kanununa göre sözleşmeye bağlanan, yapı denetim hizmetleri Bakanlığımızca (Yapı İşleri Genel Müdürlüğü) ya da Valiliğinizce (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü) yürütülen yapım işlerinde; ilave iş artışı esaslarının uygulanmasına yönelik hatalı uygulamalara mahal verilmemesi için, aşağıdaki hususların açıklanması gereği hasil olmuştur.

Yapım İşleri Genel Şartnamesinin 14. maddesinde yer alan “yüklenici, kendisine verilen projelerin ve/veya şartnamelerin, teslim edilen işlerinin veya malzemenin veyahut talimatın, **sözleşme ve eklerinde bulunan hükümlere aykırı olduğu veya fen ve sanat kurallarına uymadığı** hususlarındaki karşı görüşlerini teslim ediliş veya talimat alış tarihinden başlayarak **on beş gün** içinde (özellikli bakımından incelenmesi uzun sürebilecek işlerde, yüklenicinin isteği halinde bu süre idarece artırılabilir) hem yapı denetim görevlisine, hem de idareye yazı ile bildirmek zorundadır. Bu sürenin aşılması halinde yüklenicinin itiraz hakkı kalmaz” hükmü gereği, sözleşme ve eklerinde bulunan hükümlere aykırı olmayan veya fen ve sanat kurallarına uygun imalatlarda herhangi bir değişikliğe gidilmemesi,

Yapım İşleri Genel Şartnamesinin projelerin uygulanması ile ilgili 12. Maddesinde “idare, sözleşme konusu işlerle ilgili proje vb. teknik belgelerle **gerekli** göreceği her türlü değişikliği yapmaya yetkilidir.” hükmü yanlış yorumlanarak, Valiliklerde (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü) işin gerekli ve zorunlu olması şartı aranmaksızın proje ve mahal listesi değişikliklerinin %10 keşif artışı dahilinde yapıldığı görülmekte olup, bu maddenin “sözleşme konusu işler, idare tarafından yükleniciye verilen veya yüklenici tarafından hazırlanıp idarece onaylanan uygulama projelerine uygun olarak” yapılması hükmü asıl olduğundan, keyfi değişikliklere gidilmeden, sözleşmeye esas uygulama projeleri ve mahal listelerine göre inşaat yapımının gerçekleştirilmesi,

Sözleşme kapsamında yaptırılacak ilave işler, iş eksilişi ve işin tasfiyesi ile ilgili hükümler, sözleşme eki Yapım İşleri Genel Şartnamesinin 21. maddesinde; “yapım sözleşmelerinde öngörülmeven durumlar nedeniyle bir iş artışının **zorunlu** olması durumunda, artışa konu olan iş, “**sözleşmeye esas proje** içinde kalması ve idareyi külfete sokmaksızın **asıl işten ayrılmasının teknik veya ekonomik olarak mümkün olmaması,**” şartıyla iş miktarındaki artışı uygun görmüş olup, işin bu şartlar altında dahi tamamlanamayacağıının anlaşılması durumunda ise, artış yapılmaksızın hesabının genel hükümlere göre tasfiye edilmesi, (Ancak bu durumda, işin tamamının ihale dökümanı ve sözleşme hükümlerine uygun olarak yerine getirilmesi) gerekmektedir.

Ayrıca, Yapım İşleri Genel Şartnamesinin 21.maddesi kapsamında değerlendirilmesi mümkün olan imalatların, aynı şartnamenin 22. maddesinde yer alan “İdare istediği taktirde; bir işte, sözleşmeye esas proje içinde kalan ancak öngörülemeyen durumlar nedeniyle bir iş artışının zorunlu olduğu hallerde, ayrıca bir yükleniciye yaptırılması mümkün olan bir işi başkasına da yaptırabilir, bundan dolayı yüklenici herhangi bir hak talebinde bulunamaz.” hükmü doğrultusunda da değerlendirilmesi mümkündür.

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Yapı İşleri Genel Müdürlüğü

İhalesi Bakanlığımızca (Yapı İşleri Genel Müdürlüğü) yapılan ve yapı denetim hizmetleri Valiliğinizce (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü) veya Bakanlığımızca (Yapı İşleri Genel Müdürlüğü) yürütülen işlerde;

-Zorunlu olması şartı aranmaksızın Yatırımcı Kuruluşu ya da Valiliklerce (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü) proje ve mahal listesi değişikliklerinin %10 ilave iş artışı kapsamında yaptırılması için talepte bulunduğu,

-Bakanlığımız (Yapı İşleri Genel Müdürlüğü) uygun görüşü alınmaksızın proje ve mahal listesi değişikliklerinin uygulaması yaptırıldıktan sonra bilahare görüş talep edildiği,

-Proje değişikliği ve ilave imalatlarla ilgili olarak; iş artışı talepleri ile buna ait hesapların **işin süresinin bitiminden sonra** Bakanlığımıza (Yapı İşleri Genel Müdürlüğü) intikal ettirildiği görülmüştür.

Bu durum; bazı inşaatların tasfiyesine ve dolayısıyla hizmete açılmasının gecikmesine, gereksiz maliyet artışlarına ve Yatırım Programının aksamasına neden olduğu gibi, ödenek temininde de güçlüklerle karşılaşılması sonucunu getirmektedir.

Yukarıda belirtilen olumsuz durumlarla karşılaşılmasını için Yatırımcı Kuruluşunca tasdikli proje ve mahal listelerinde maliyeti artırıcı yönde imalat değişikliği ve ihtiyaç programı dışında ilave imalat taleplerinden kaçınılması, zorunlu olan imalat değişiklikleri için ise taleplerin sözlü değil yazılı olarak Bakanlığımıza (Yapı İşleri Genel Müdürlüğü) bildirilmesi, işin bitim tarihinin ve imalatın yapılabilirlik durumunun göz önünde bulundurulmasında gerekli hassasiyetin gösterilmesi,

İşyeri teslim tarihinden itibaren, yapım işine ait ulaşım yolları, altyapı ve kanalizasyon bağlantıları, çevre ihata ve istinat duvarlarına ait projeler ile elektrik, doğalgaz ve su bağlantısına ait gerekli tetkiklerin yapılarak mevcutta herhangi bir imar veya bağlantı sorunu olup olmadığının yapı denetim teşkilatı ve yüklenici tarafından incelenmesi, herhangi bir sorun tespit edilmesi halinde ilgili kurumlarla gerekli yazışma ve görüşmelerin yapılarak, işin başında bu sorunların çözümlenmesinin sağlanması,

Tüm bu incelemeler sonucunda; sözleşmeye esas proje içinde kalması, asıl işten ayrılmasının teknik ve ekonomik olarak mümkün olmaması durumunda, artışa konu olan işin yürürlükteki mevzuatta belirtilen kriterlere göre değerlendirilmesi, keyfi değişiklikler için (dış cephe, döşeme ve duvar kaplamalarının değiştirilmesi, peyzaj imatları, sabit mobilya, çevre tanziminde ek istinat duvarı, elektrik tesisatında kapasite artırımı, v.s.) ve ihale tarihinden önce yayınlanmış genelgelere, yönetmeliklere atıfta bulunularak iş artışı talebinde bulunulmaması,

Bakanlığımıza (Yapı İşleri Genel Müdürlüğü) intikal ettirilen, proje ve mahal listesi değişiklikleri hakkındaki talep yazıları ekinde, Yapı Denetim Heyetince tanzim edilen gerekçe raporu ve maliyet hesaplarının da gönderilmesi, gerekçe raporunun mutlaka İl Müdürlüğüne de imzalanmış olması, herhangi bir itiraza mahal verilmemesi ve sürecin gecikmemesi için, metraj hesaplarının yüklenici veya vekili ile birlikte hazırlanması,

Proje ve mahal listesi değişikliklerinin Bakanlığımızca (Yapı İşleri Genel Müdürlüğü) uygun görülmesi halinde, yapılacak olan tadilat projelerinin, revize projeye göre eksilen veya artan imatlara ait miktarların yapı denetim elemanları tarafından tespit edilerek ayrıntılı bir gerekçe raporu ile Yapım İşleri Genel Şartnamesinin 22. Maddesi doğrultusunda yaklaşık maliyet tutarının (ihale yılı fiyatları ile) belirlenmesini müteakip, artışa ve eksilişe konu olan imatlar için hazırlanan revize proje, mahal listesi ve tarifleri ile birlikte, **projelerinin tamamı incelenerek tek seferde ve en geç işin sözleşmesine göre verilen sürenin %80'lik kısmı tamamlanmadan önce** (örneğin: sözleşmesine göre 500 gün verilen bir yapım işinde $500 \times 0,20 = 100$ gün öncesinde) fiyat anlaşması yapılmak üzere Bakanlığımıza (Yapı İşleri Genel Müdürlüğü) intikal ettirilmesi, Yatırımcı Kuruluşlarca yapılacak ilave iş artışı taleplerinde de yukarıda belirtilen süreçlerin dikkate alınmasında gerekli hassasiyetin gösterilmesi,

İş artışı/azalışı kapsamında piyasa araştırması suretiyle tespit edilmesi gereken rayiç ve birim fiyatlar için en az üç teklif alınması, bu tekliflerden en düşük olanının Ticaret ve Sanayi Odasına onaylatılarak uygulamaya konulması ve bu şekilde oluşturulan yeni birim fiyatın fiyat farkı ödenen

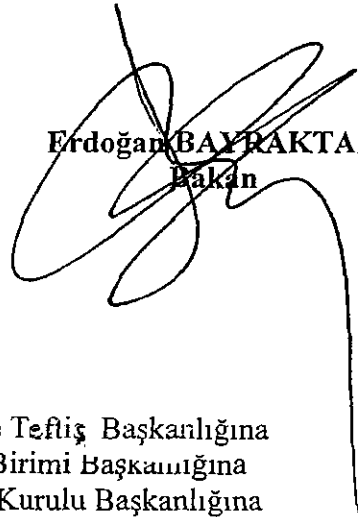
T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Yapı İşleri Genel Müdürlüğü

işlerde, 2002/5039 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'nın 7/h maddesinde yer alan uygulama esaslarına göre "fatura tarihinin içinde bulunduğu aydan bir önceki aya ait fiyat farkı katsayısına (Pn) bölünerek bulunan fiyata" dönüştürülerek hesaplarda kullanılması gerekmektedir.

İhalesi ve sözleşmesi Merkezde yapılmayan ve yapı denetim hizmetleri Valiliğinizce (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü) yürütülen işlerde de yukarıda açıklanan hususlara dikkat edilmesi, ancak ilgi (a)'da kayıtlı talimat yazımız doğrultusunda iş artış olurlarının verilmesi Valiliğinize (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü) devredilmiş olduğundan, görüş ve onay için bu konuda hazırlanan evrakların Bakanlığımıza(Yapı İşleri Genel Müdürlüğü) gönderilmemesi gerekmektedir.

Sonuç olarak; bu Genelgemiz tarihi itibariyle, ilgi (b) ve ilgi (c)'de kayıtlı Genelgelerimiz iptal edilmiş olup, yapım işlerine ait yasal iş artışı ile ilgili işlemlerin süresi içerisinde ve yukarıdaki yazılışın ilgili bölümlerine göre gereğinin yerine getirilmesinde azami titizliğin gösterilmesi hususunda, Bilgilerinizi ve gereğini önemle arz ve rica ederim.

Erdoğan BAYRAKTAR
Bakan

DAĞITIM:

Gereği :

- 81 İl Valiliğine
(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü)
- Merkez Teşkilatına

Bilgi :

- Rehberlik ve Teftiş Başkanlığına
- İç Denetim Birimi Başkanlığına
- Yüksek Fen Kurulu Başkanlığına
- Sayıştay Başkanlığına
- Yatırımcı Kuruluşuna